

“సన్మి ఒప్పంచడాసకి

ఏమి కావాలి?”

చదువుటకు నియమంబని #43

VIII. క్రీస్తు పునరుత్థానము, ప్రత్యక్షతలు, ఆరోహణం (కొనసాగింది).

A. ఆదివారం: క్రీస్తు పునరుత్థాన దినం (కొనసాగింది).

7. అయిదవ ప్రత్యక్షత: (తోమా లేనప్పుడు) అపొస్టలులకు (మార్కు 16:14; లూకా 24:36-43; యోహోను 20:19-25).

B. నలువది దినములు (అపొ. 1:3).

1. ఆరవ ప్రత్యక్షత: అపొస్టలులందరికి (ఒక వారం తరువాత యూదయలో) (యోహోను 20:26-31; 1 కొరింథి. 15:5).

2. ఏడవ ప్రత్యక్షత: నలువది దినాల కాలంలోనే గలిలయలో కనీసం ఏడుగురు శిష్యులకు (యోహోను 21:1-24).

పరిచయం

అపొస్టలుల కార్యాలకు లూకా యిచ్చిన పరిచయంలో, “యేసు తాను ఏర్పరచుకున్న అపొస్టలులు” అని లూకా అన్నాడు (అపొ. 1:2). “అయిన త్రమపడిన తరువాత నలువది దినములవరకు² వారికగపడుచు, దేవుని రాజ్య విషయములను గూర్చి బోధించుచు, అనేక ప్రమాణములను చూపి వారికి తన్నుత్తాను సజీవునిగా కనుపరచుకొనెను” అని కూడా అతడు తెలిపాడు (అపొ. 1:3). నలువది దినములెందుకు? తన ఆరోహణానికి ముందుగా వారికి అప్పగింపవలసిన బాధ్యతలు, చేయవలసిన ఉపదేశము ప్రభువునకు యింకా ఉంది గసుక ఆయన తిరిగి సజీవుడైయున్నట్టు, ఆయన నిజంగా జీవించియున్నట్టు తన అపొస్టలులను బిప్పించడానికి ఆవసరమైనంత సమయం ఆయనకు కావలసి యుంది. వారి మనస్సుల్లో ఏ విధమైన సందేహం నిలువకుండపలెనని ఆయన కోరుకున్నాడు.

చివరి నలువది దినాల కాలంలో, క్రీస్తు ప్రభువు అనేకసార్లు తన శిష్యులకు కన్చించియుండవచ్చు. వీటిలో పది ప్రత్యక్షతలు దాఖలు చేయబడ్డాయి; వాటిలో అయిదు ఆయన లేచిన దినానికి సంభవించినవే. ఈ అయిదింటిలో నాల్గింటిని చర్చించుకున్నాము: ముగ్గులేనే మరియుకు, తక్కిన స్త్రీలకు, పేతురుకు, ఎమ్మాయు మార్గములోని యిడ్డరు మనస్యులకు అనే అయిదింటిలో నాల్గింటిని చర్చించుకున్నాం. ఈ పాఠంలో,³ తన పునరుత్థాన దినంలో ప్రభువు యిచ్చిన అయిదవ దర్శనాన్ని చూద్దాం. తరువాత యింకా రెండు ప్రత్యక్షతలను చూద్దాం. మనం చూబోయే ఈ మాడు ప్రత్యక్షతలు ప్రాథమికంగా

తన అపొస్తలుల ప్రయోజనం కొరకే, ప్రభువు వారిని ఒప్పించే ప్రమాణములను తన పునరుత్థానానికి యిచ్చారు. క్రీస్తు సజీవుడైయున్నాడని ఆ పదునొకండగురుని ఏది ఒప్పించింది? నేడు ప్రజలను “ఒప్పించేది ఏది?”

పటమంచి అపొస్తలులను ఒప్పించినదేవు

(మార్కు 16:14; లూకా 24:36-43; యోహాను 20:19-25)

ఆయన మృతులలోనుండి లేచినట్టు రుజువు చేయడానికి క్రీస్తు అంచెలంచెలుగా ముందుకు సౌగారు. మొదట, దూత ఆయన పునరుత్థానాన్ని ప్రకటించిన వార్త వారికి అందింది. తరువాత పునరుత్థాన ప్రభువును చూచినట్టు యితరులు వారికి తెలిపారు, అయినప్పటికి అపొస్తలులు యింకను తమ విశ్వాసంతో పెనుగులాడుతూనే ఉన్నారు. చివరిగా, వారి సమస్త సందేహాలను తొలిగించడానికి గాను ప్రభువు వారికి వ్యక్తిగతంగా కన్నించారు.

అపొస్తలులను ఒప్పించారు

యోహాను ప్రకారం అది “ఆదివారం సాయంకాలమున” (యోహాను 20:19ఎ). యూదుల కాల కొలమానం ప్రకారం (సూర్యాస్తమయమునుండి సూర్యాస్తమయమువరకు), ఇది వారంలో రెండో దినమై యుండేదే, కని, మనం చూచినట్టే, యోహాను రోషీయుల కాల కొలమానాన్ని వినియోగించాడు (వారు మధ్యరాత్రినుండి మధ్యరాత్రివరకు).⁴ క్రీస్తు అపొస్తలులకు ప్రత్యక్షమయింది వారంలో మొదటి దినం, పునరుత్థాన దినం అని చూపడం యోహానుకు ముఖ్యముగా ఉన్నట్టు కన్నిస్తుంది.⁵

అపొస్తలులు ఎక్కడ బసచేస్తున్నారో మనకు తెలియదు;⁶ అది ఎక్కడైనా సరే, “యూదులకు భయపడి” వారున్నచోట తలుపులు బిగించుకొని లోపల ఉన్నారు (యోహాను 20:19బి). ఇతర శిఖ్యులు కూడా అక్కడున్నారు (లూకా 24:33, 36), అయితే ఆయన అపొస్తలులే ప్రభువుకు ప్రధానమైన అక్కర (మార్కు 16:14 చూడు). ఆ సాయంకాలం ఆ పదునొకండగురు ఒక్క చోట ఉన్నారు (మార్కు 16:14) - ప్రభువు ప్రత్యక్షమయ్యే సమయానికి తోమా తప్ప అందరు అక్కడున్నారు (యోహాను 20:24).

అపొస్తలులు అప్పుడు “భోజనానికి కూర్చున్నారు” (మార్కు 16:14ఎ).⁷ కైయొపాయు అతని సహచరుడును దారిలో తమకు ప్రభువు కనబడిన సంగతి చెప్పటకు ఉత్సాహంగా అక్కడికి చేరుకున్నప్పుడు వారు తమ సాయంకాలపు భోజనాన్ని ఆరంభించినట్టున్నారు (లూకా 24:41, 42 చూడు; మార్కు 16:12, 13; లూకా 24:33-35).

ప్రభువును చూచినట్టు చెప్పిన వారి మాటలను (లూకా 24:34), మరి కొందరు నమ్మలేదు (మార్కు 16:13).⁸ తీవ్రమైన వాగ్యాదము లేక చర్చ జరుగుతూ ఉన్నట్టుంది - అంతలో - “యేను తానే స్వయంగా వారి మధ్యను నిలిచి” (లూకా 24:36), “మీకు సమాధానము కలుగును గాక అని వారితో చెప్పేను” (యోహాను 20:19సి).

“ಅಯಿತೆ ವಾರು ದಿಗುಲಪಡಿ ಭಯಾಕ್ರಾಂತುಲೈ, ಭಾತಮು ತಮಕು ಕನಬದೆನಿ ತಲಂಚಿರಿ” (ಲೂಕಾ 24:37).⁹ ನಮ್ಮಡಾನಿಕಿ ವಾರು ವೆಸುಕಂಜವೇಯದಾನ್ನಿ ಚೂಬಿ, “ವಾರಿ ಅವನಮ್ಮಿಕ ನಿಮಿತ್ತಮನು ಹೃದಯ ಕಾಲಿಸ್ಯಮು ನಿಮಿತ್ತಮನು” ಆಯನ ವಾರಿನಿ ಗಡ್ಡಿಂಚಾರು (ಮಾರ್ಯ 16: 14ಬಿ). ಇದ್ದರು ಪುರುಷಳು, ರಮಾರಮಿ ಆರುಗುರು ಸ್ತ್ರೀಲ ನೋಟನುಂಡಿ ಸಾಕ್ಷ್ಯಂ ವಿನ್ನಾರು; ವಾರಿಕಿ ರುಜಾವು ಲೇಕುಂಡಾ ಪೋಲೇದು. “ಅಪ್ಪಾದಾಯನ - ಮೀರೆಂದುಕು ಕಲವರಪಡುಚುನ್ನಾರು? ಮೀ ಹೃದಯಮುಲ್ಲೊ ಸಂದೇಹಮುಲು ಪುಟ್ಟನೇಲೆ?” ಅನಿ ವಾರಿನಡಿಗಾರು (ಲೂಕಾ 24:38).

ವಾರಿ ಅನುಮಾನಾಲನು ಪಾರದ್ರೋಲಡಾನಿಕೆ ಆಯನ ಅಕ್ಷದಿಕಿ ವಚ್ಚಾರು. “ನೇನು ಆಯನನು ಅನುಟಕು ನಾ ಚೇತುಲನು ನಾ ಪಾದಮುಲನು ಚಾಡುಡಿ; ನನ್ನ ಪಟ್ಟಿ ಚಾಡುಡಿ, ನಾ ಕುಸ್ತಿಟ್ಟಾಗಾ ಮೀರು ಚಾಮಚನ್ನ ಯೆಮುಕಲುನು ಮಾಂಸಮನು ಭಾತಮನು ಕುಂಡವನಿ ಚೆಪ್ಪಿ” (ಲೂಕಾ 24:39), “ತನ ಚೇತುಲನು ಪಾದಮುಲನು ವಾರಿಕಿ ಚಾಪೆನು” (ಲೂಕಾ 24:40ಬಿ). ರೋಮಾ ಸೀಲಲ ಗುರುತುಲು ವಾಟಿಕನ್ನಾಯಿ (ಯೋಹೋನು 20:25, 27). “ಆಯನ ತನ ಪ್ರಕ್ಷಮು ಕೂಡಾ ವಾರಿಕಿ ಚಾಪಾರು” (ಯೋಹೋನು 20:20ಎ) ಅಕ್ಷದ್ದ ಬಳ್ಳಿಪುಷೋಟುತೋ ಚೇಯಬದಿನ ಗಾಯಮುಂದಿ (ಯೋಹೋನು 20:25, 27 ಚಾಡು).

ಅಪ್ಪಾದು ಶಿಷ್ಯುಲು “ಪ್ರಭುವನು ಚಾಬಿ ಸಂತೋಷಿಂಚಿರಿ” (ಯೋಹೋನು 20:20ಬಿ) - ಅಯಿನಾ ವಾರಿ ಅಂತರ್ತತ ಪೋರಾಟಮು ಕೊನಸಾಗುತ್ತಾನೆ ಉಂದಿ. ಎಂದುಕಂಬೇ, ಕ್ರೀಸ್ತು ಸಜೀವುಡ್ಡಿಯುಂದಂ ನಮ್ಮಕ್ಕೆಯುಕ್ಕಾನಿ ವಾಸ್ತವಂಗಾ ನಿಲಿವಿಂದಿ. ಲೂಕಾ ದಾನ್ನಿ ಯಲಾ ಚಾಪಾಡು: “ಅಯಿತೆ ವಾರು ಸಂತೋಷಮುಚೇತ ಇಂಕನು ನಮ್ಮಕ್” (ಲೂಕಾ 24:41ಎ). ತಾನೇ ಅಯನರುನಿಯು, ಯಂದುಲೋ ಏ ವಿಧಫೈನ ಸಂದೇಹನಿಕಿ ತಾಪುಲೇದನಿಯು ರುಜಾವು ಚೇಸಿಕಾನಾನಿಕಿ ಗಾನು “ಆಯನ - ಇಕ್ಷದ ಮೀಯೆಡ್ಡ ವಿಫೈನ ಆಹೋರಮುಕಲದಾ ಅನಿ ವಾರಿನಡಿಗಿನು” (ಲೂಕಾ 24:41ಬಿ). “ವಾರು ಕಾಶ್ಯಿನ ಚೇಪಮುಕ್ತನು ಆಯನ ಕಿಬ್ಬಿರಿ; ಆಯನ ದಾನಿನಿ ತೀಸಿಕೊನಿ ವಾರಿಯೆದುಬ್ಬ ಭುಜಿಂಚೆನು” (ಲೂಕಾ 24:42, 43).

ವಾರಿಕಿ ಕವಲಸಿನ ಚಿವರಿ ಸಾಕ್ಷ್ಯಪು ಪಲುಕು ಅದೇ. “ಯೇಸು - ಮರಲ ಮೀಕು ಸಮಾಧಾನಮು ಕಲುಗುನು ಗಾಕ,” ಅನಿ ಅನ್ನಾರು (ಯೋಹೋನು 20:21ಎ). ವಾರಿ ಹೃದಯಾಲು ಸಮಾಧಾನಂ ಪೊಂದಾಯಿ; ವಾರಿ ಪ್ರಭುವು ಸಜೀವುಡ್ಡಿಯುನ್ನಾರು (ಯೋಹೋನು 20:25ಎ)!

ಅಪ್ಪಾಸ್ತಲುಲನು ಅದೇಶಿಂಚಾರು

ವಾರಿಕಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಮಾತುನ್ನ ನಲುಪಡಿ ದಿನಾಲ ಕಾಲಂಲೋ ತನ ಅಪ್ಪಾಸ್ತಲುಲಕು ಪ್ರಭುವ ಎಕ್ಕುವ ಉಪದೇಶಂ ಚೇಸ್ತುನ್ನಾರು ಕಾನಿ (ಅಪ್ಪಾ. 1:3 ಚಾಡು) ದೀನಂತಟಿಲೋ ಆಯನ ಗೈಲ್ ಕಮಿಷನ್ ಅತಿ ಮುಖ್ಯಫೈನದಿ (ಮತ್ತಯಿ 28:19, 20; ಮಾರ್ಯ 16:15, 16). ತಾನು ಸಜೀವುಡ್ಡಿಯುನ್ನಾರ್ಥಿ ಕ್ರೀಸ್ತು ತನ ಶಿಷ್ಯುಲನು ಒಪ್ಪಿಂಚಿನ ತರುವಾತ, ತನ ತರುವಾತ ಪಲುಕುಲ್ಲೋ ವಾರೇ ತನ ಅದೇಶಾನ್ನಿ ಜಾರೀಚೇಸಿ ದಾನ್ನಿ ವಾರು ಕೊನಸಾಗಿಂಚೇಲಾ ಆಯನ ಎದುರು ಚಾಚಾರು.

ತನ ಅದೇಶಾನ್ನಿ ನೆರವೇರ್ಪಡಂಲೋ ಅನುಸರಿಂಚವಲಸಿನ ವಿಧಾನಾನ್ನಿ ಗೂರ್ಖಿ ಆಯನ ಯಲಾ ಪರಿಕಾರು: “... ತಂಡಿ ನನ್ನ ಪಂಪಿನ ಪ್ರಕಾರಮು ನೇನುನು ಮಿಮ್ಮುನ್ನ ಪಂಪುಚುನ್ನಾನು”ನು (ಯೋಹೋನು 20:21ಬಿ).¹⁰ “ಅಪ್ಪಾಸ್ತಲುದು” ಅನೇ ಮಾಟಕು “ಪಂಪಬದಿನವಾದು” ಅನಿ ಅರ್ಥಂ. ವಾರಿನಿ “ಪಂಪಿನ” ವಿವರಾಲು ತರುವಾತ ಇಚ್ಛಾರು (ಮತ್ತಯಿ 28:18-20; ಮಾರ್ಯ 16:15, 16).

తన ఆదేశాన్ని కొనసాగించడానికిగాను వారు పైనుండి శక్తి పొందురుని ఆయన అన్నారు: “ఆయన ఈ మాట చెప్పి వారిమీద ఊది - పరిశుద్ధాత్మను పొందుడి” అని చెప్పారు (యోహోను 20:22). క్రీస్తు వారిమీద ఊడగానే అపొస్టలులు పరిశుద్ధాత్మతో నిండలేదు. పరిశుద్ధాత్మను అనుగ్రహించుట ఇంకా భవిష్యత్తులో జరుగనుంది (లాకా 24:49; యోహోను 7:39; అపో. 1:4, 5, 8; 2:4) ఎన్నో వారాల¹¹ తరువాత జరుగనున్న పరిశుద్ధాత్మ కుమ్మరింపుక ఇది ధృశ్యరూపమైన సూచన. యూదుల పెంతకొస్తు దినాన అపొస్టలులు తీసుకునే పరిశుద్ధాత్మలో బాష్పిస్తుం వారికి లోకవ్యాప్తంగా నువ్వారను చాటే బలాన్నిస్తుంది.¹²

ఈ ఆదేశాన్నిచ్చే ఉద్దేశమేదో ఆయన తెలిపారు. “మీరు ఎవరి పాపములు క్షమించురో అవి వారికి క్షమించబడును; ఎవరి పాపములు మీరు నిలిచియుండనిత్తురో అవి నిలిచియుండునని వారితో చెప్పేను” (యోహోను 20:23).¹³ కొండరిని క్షమించి, కొండరిని క్షమించక తమకు యిష్టం వచ్చినట్టు తీర్మానిస్తారని దాని అర్థం కాదు. కాని, దైవప్రేరితమైన అపొస్టలుల బోధయందు పాపక్షమాపణ అనుగ్రహింపబడే విధానాన్ని గూర్చి ప్రభువు యిక్కడ సూచించారు. వారి బోధను అంగికరించి విధేయులైనవారు క్షమించబడగా, వారి ఉపదేశాన్ని నిరాకరించేవారు పాపక్షమాపణ పొందలేరు (అపో. 2:36-38, 41, 47).

అపొస్టలులకు సవాలు

ముందుగా మనం అనుకున్నట్టే, “యేసు వచ్చినప్పుడు, పండించు మందిలో ఒకడైన దిదుమ,¹⁴ అనబడిన తోమా వారితో లోక పోయెను” (యోహోను 20:24). గైరుహోజీరైన అపొస్టలుడు తిరిగి వచ్చినప్పుడు, తక్కిన శిష్యులు “మేము ప్రభువును చూచితిమని” (యోహోను 20:25ఎ) అతనితో చెప్పగా అతడు “నేనాయన చేతులలో మేకుల గురుతును చూచి నా వేలు ఆ మేకుల గురుతులో పెట్టి, నా చెయ్యి ఆయన ప్రక్కలో ఉంచితేనే గాని నమ్మినే నమ్మనని వారితో చెప్పేను” (యోహోను 20:25బి).

ఒక అపొస్టలుని ఒప్పించడానికి ఎంత జరిగింటి

(యోహోను 20:26-31; 1 కొలింథ. 15:5జ)

ఒక వారం గడిచిపోయింది. గలిలయకు వెళ్లడని అపొస్టలులకు చెప్పారు (మత్తయి 28:10) అయితే వారు తమ పయనానికి జాగు చేశారు. తోమా నమ్మనంత కాలం, వారు వెళ్లడానికి సిద్ధంగాలేరు - ఎందుకంటే వారి హృదయాలు విశ్వాసంతో యింకను ఏకం కాలేదు.¹⁵ మరోసారి వారికి ప్రత్యక్షమవ్వడానికి ప్రభువు ఒక వారం ఎందుకు వేచియున్నారో తెలియదు. తాము చూచిన వాటిని గూర్చి తన అపొస్టలులు అలోచించుకుంటారని కాబోలు.

“చూడడం నమ్మడమే”

చివరిగా, “ఎనిమిది దినములైన తరువాత¹⁶ ఆయన శిష్యులు మరల లోపల ఉన్నప్పుడు తోమా వారితో కూడ ఉండెను” (యోహోను 20:26ఎ). అప్పుడు ప్రభువు మరో మారు ప్రత్యక్షమయ్యారు (1 కొరింథి. 15:5బి). ముందువారంలో పరిష్ఠితులు ఎలాటివో (తలవులు మూసియండగా) నేడును అట్టివే. ప్రభువువారి పలకరింపు కూడా మారలేదు: “మీకు సమాధానము కలుగును గాక” (యోహోను 20:26బి).

ఈ ప్రత్యక్షత ప్రత్యేకించి తోమాకూరకే. ఆయన తోమాను చూచి - “నీ ఛేలు ఇటు చాచి నా చేతులు చూడుము; నీ చెయ్యి చాచి నా ప్రక్కలో ఉంచి అవిశ్వాసివి కాక విశ్వాసివైయందుమనెను” (యోహోను 20:27). తోమా ప్రత్యుత్తరము “సత్వరమైనది, గ్రహింపుతోకూడినది, నిజముగా బహు గంభీరమైనది; త్రీస్తు దేవత్యాన్ని ఒప్పుకొనడం సంపూర్ణియైనది ... నిస్సందేహస్ఫుదమైన పదములతో కూడింది”:¹⁷ “నా ప్రభువా, నా దేవా”¹⁸ (యోహోను 20:28) J. W. McGarvey యిలా రాశాడు,

అతని సందేహాలు అత్యంత భారమైనవైతే, అతని విశ్వాసపు ఒప్పుకోలు బహుగా సంపూర్ణమైనదని తోమాకు అనుకూలంగా చెప్పులసియుంటుంది. పునరుత్థానం పట్ల అతనికి అధికమైన సందేహాలున్నాయి ఎందుకంటే అదంబే అతనికి ఎంతో ఎక్కువైన భావన ఉండేది; దాని అర్థం యేసు దేవుడు అనే దానికంటే అతనికి వేరు అర్థం లేదు.¹⁹

“నమ్మడమంటే చూడడమే”

“యేసు - నీవు నన్ను చూచినమ్మితివి, చూడక నమ్మినవారు ధన్యులని అతనితో (తోమాతో) చెప్పేను” (యోహోను 20:29ఎ). ఆ గద్దింపు తోమాకు ఉద్దేశింపబడింది గాని, అపోస్టలులకండరికది పర్తిస్తుంది (మార్కు 16:14 చూడు). ఆయనను చూచేవరకు వారిలో ఒక్కడును ఆయనయందు నమ్మికయుంచ లేదు.

దానితో ప్రభువు యిలా అన్నారు: “చూడకనమ్మినవారు ధన్యులు” (యోహోను 20:29బి) ఈ మాటలతో, ఆయనను ప్రత్యక్షంగా చూడకుండనే ఆయన పునరుత్థానాన్ని నమ్మినవారు ధన్యులని ప్రభువు ప్రకటించారు.²⁰ మన భౌతిక నేత్రాలతో ప్రభువును చూడకయే ఆయన పునరుత్థానమును నమ్మిన మనకును ఆ దీవెన పర్తిస్తుంది. ప్రభువు ఈ మాటలు పలుకగా వినిన పేతురు తరువాత యిలా రాశాడు, “మీరాయనను చూడకపోయినను ఆయనను ప్రేమించున్నారు; ఇప్పుడు ఆయనను కన్నులార చూడకయే విశ్వాసించుచు, మీ విశ్వాసమునకు ఘలమును, అనగా ఆత్మరక్షణ పొందుచు, చెప్పనశక్యమును, మహిమాయుక్తమునైన సంతోషముగలవారై ఆనందించుచున్నారు” (1 పేతురు 1:8).

మనకొక పాత సామెత ఉంది: “చూడడమంటే నమ్మడమే.” ఇంకోవిధంగా, దాన్ని తిరగదిప్పినా సత్యమే: “విశ్వాసించడమంటే చూడడమే.” ప్రభువునందు మనం విశ్వాసముంచినప్పుడు, మన జీవితాన్ని మరోవిధంగా “చూస్తుం”టాం; గ్రహించుతాం;

మనం “చూస్తాం.” జీవితమంటే ఏమిలో ఆర్థం చేసికొంటాం. అప్పుడు “చెప్పునశక్కమను మహిమాయుక్తమునైన సంతోషము గలవారమై ఆనందిస్తాం.”

మన భౌతికమైన నేత్రాలతో ప్రభువును చూడలేక పోయినప్పుడు, మనం ఆయనను ఎలా నమ్మగలం? దైవప్రేరేపణ వ్యాఖ్యానంలో యోహోను ఆ ప్రశ్నకు యిలా జవాబిచ్చాడు, “మరియు అనేకమైన యతర సూచకక్రియలను యేసు తన శిష్యుల యొదుట చేసేను; అని ఈ [యోహోను] గ్రంథమందు ప్రాయబడియుండలేదు” (యోహోను 20:30; 21:25 కూడా చూడు). అనేకమైన “యతర సూచక” క్రియలు యోహోను గ్రంథమందు రాయబడనివి మత్తయి, మార్పు లూకాలో రికార్డ్యాయనే వాస్తవం ఇందువల్ల తెలిసివస్తుంది.

అయినా యోహోను యిలా తన భావనను కొనసాగించాడు, “గాని యేసు దేవుని కుమారుడైన క్రీస్తు అని మీరు నమ్మునట్టును, నమ్మి ఆయన నామమందు జీవము పొందునట్టును ఇప్పి ప్రాయబడెను” (యోహోను 20:31).²¹ యోహోను ఆలోచనను బట్టి, క్రీస్తు జీవితాన్ని గూర్చి దాఖలు చేయబడ్డ సందేశం రక్షించు విశ్వాసాన్ని కలిగించడానికి చాలినదైయుంది. అపొస్టలుల వాక్యము ద్వారా తనయందు విశ్వాసముంచేవారిని గూర్చి క్రీస్తు ప్రభువు మందుగానే పలికారు (యోహోను 17:20). తరువాత కాలంలో పోలు యిలా రాశాడు, “కాగ ఏనుటవలన విశ్వాసము కలుగును; ఏనుట క్రీస్తును గూర్చిన మాటవలన కలుగును” (రోమా 10:17). క్రొత్త నిబంధనలోని దైవప్రేరేపితమైన సాక్ష్యమును బట్టి తమ భౌతికమైన నేత్రాలతో చూడకపోయినా ప్రభువైన యేసునందు విశ్వాసముంచువారు ధన్యులు!

ఎడుగురు శిష్యులను ఒప్పించడానికి ఏమి

కావలసి వచ్చించి (యోహోను 21:1-24)

అప్పుడు దృశ్యం యూదయనుండి గలిలయకు మళ్ళీంది. ఆయన వారిని గలిలయలో కలిసికొనుమని యేసు తన శిష్యులకు తెలిపారు (మత్తయి 26:32; 28:7). “మూడవ సారి”²² గలిలయలోని తిబెరియ సముద్రతీరమున “శిష్యులకు మరల తన్న ప్రత్యుషపరచుకొనెను” (యోహోను 21:1, 14), “గలిలయ సముద్రానికి” అది మరియుక పేరు (యోహోను 6:1).²³ ఈ సంఘటన నిజంగా ఎక్కడ సంభవించిదో మనకు తెలియదు. “ఈ సంగతులు జరిగిన పిమ్మట” అంటే, యూదయలో అపొస్టలులకు రెండు మార్పుల ప్రత్యుషమైన తరువాత, అది జరిగినట్టు యోహోను 6:1 అంటుంది. నలువది దినాల్లో ఎప్పుడో యాది జరిగింది.

అపొస్టలులలోని కొండరికి జ్ఞాపికి తెచ్చారు

ఎడుగురు శిష్యులు కలిసి గలిలయ సముద్రమునొర్దుకు చేరుకున్నారు: “సీమాను పేతురును, దిదుమ అనబడిన తోమాయు, గలిలయలోని కానా అను ఊరివాడగు నతనయేలును,²⁴ షెబెదయ కుమాళ్లును [యూకోబు, యోహోనులు], ఆయన శిష్యులలో

మరి ఇద్దరును కూడి యుండిరి” (యోహోను 21:2).²⁵ అపొస్తలులకు అది ఎరుకైన చోటే. త్రిస్తు ప్రభువు జీవితంలో అనేకమైన గొప్ప సంఘాలు ఈ సముద్రమలోనే, దాని సమీపప్రాంతాల్లోనే జరిగాయి.²⁶ ప్రభువు వారికి సంపూర్ణంగా శిఖ్యులుకాకమునుపు పేతురు, యాకోబు, యోహోనులు యిక్కడ చేపలు పట్టేవారు (మత్తయి 4:18-22).

ఆ శిఖ్యులు ఆ చోటుకి వచ్చి చాలాకాలమైయుండవచ్చు. పేతురులో చికాకు ఎక్కువైంది. “నేను చేపలు పట్టబోదునని” వారితో అనగా (యోహోను 21:3ఎ). వారు, “మేముకూడా నీతో కూడ వచ్చేదమనిరి” (యోహోను 21:3బి). ఈ మనుష్యులు తమ అపొస్తలత్వాన్ని వదులుకొన్నట్టు కొండరు దీనికి అర్థం చెప్పారు. భవిష్యత్తులో వారికారకు ప్రభువు ఎట్టి ఏర్పాటు కలిగియున్నారో ఎరుగక వారు ఈ విషయంలో పొరబడి యండవచ్చు. అపొస్తలులు తమ కర్తవ్య నిర్వహణలో వెన్ను చూపారని మనం అనుకోకూడదు, Philip Pendleton యిలా రాశాడు,

చేపలు పట్టవెళ్లినంత మాత్రాన వారు తమ అపొస్తలత్వాన్ని వదులకేలేదు; వారు జరుగబోయే పరిణామాల కొరకు నిరీక్షిస్తారు, వేచి ఉన్నారు, అయితే తమ పొత పృత్తికి తిరిగి రావడంలన బలీయమైన శోభనకు వారు తమ్మును లోబరచుకొంటున్నారు [లూకా 9:62].²⁷

“వారు వెళ్లి దోనె ఎక్కిరి;²⁸ కాని ఆ రాత్రి²⁹ యేమియు పట్టలేదు” (యోహోను 21:3సి). ఎంత నైపుణ్యంగల బెస్తవానికైనా ఇటువంటి దినాలు ఎదురోతాయని చేపలు పట్టేవాడవైనా చెప్తాడు!

“సూర్యోదయముగుమండగా, యేసు దరిని నిలిచెను” (4ఎ వ.); అయితే తీరము నుండి రమారమి వంద గజాల³⁰ దూరంలో (8 వ.). ఉన్న శిఖ్యులు ఆయనను గుర్తుపట్టలేదు (4చి వ.).³¹ “యేసు ఫిల్లలారా,³² భోజనమునకు మీయొద్ద ఏమైన ఉన్నదా?” అని అడుగగా, “లేదని” వారాయనతో చెప్పిరి (5 వ.).

అప్పుడాయన, “దోనె కుణిపక్కను వలవేయడి మీకు దొరకునని చెప్పేను” (6ఎ వ.) అందుకు వారు ఏమనుకున్నా, “అయిన చెప్పినట్టు వారు చేశారు. అలా చేయగా, వారి వలనిండి, చేపలు విస్తారముగా పడినందన వల లాగలేకపోయిరి” (6చి వ.). “అది సూట ఏబదిముడు గొప్ప చేపలతో నిండియుండెను” (11 వ.³³).

తక్కినవారు ఆశ్చర్యపడుతుండగా,³⁴ యోహోనైతే దాదాపుగా మూడు సంవత్సరాలకు ముందు ఈలాటి మరొక సంఘటనను జ్ఞాపకమునకు తెచ్చుకున్నట్టున్నాడు: అది ప్రభువు అతనితో యింకా ముగ్గురిని సంపూర్ణంగా సువార్త చేయుటకే పిలిచిన సందర్శం (లూకా 5:1-11). “అయిన ప్రభువు సుమీ అని పేతురుతో చెప్పేను” (యోహోను 21:7ఎ). అప్పుడు అతని స్వరంలో ఉన్న ఉత్సాహాన్ని నేను వినగలను.

“అయిన ప్రభువని సీమోను పేతురు విని, వాట్సోనుడైయున్నందున పైబట్ట మేంకొన్నాడు” (7చి వ.). చేపలు పట్టడానికని పైవప్రం తీసి ఉంటాడు, యిప్పుడు దాన్ని మరల వేసికొన్నాడు. ³⁵ పైవప్రం వేసికొని ఈదడం కష్టమైనా,³⁶ తన యజమానుని పైనున్న గౌరవం కొలది అలా చేశాడు. దోనె దరికి వచ్చేవరకు అతడు వేచియుండలేదు. “అతడు నీళ్ళలోనికి

దూకాదు” (7సి వ.). అతడు ఈదుకొంటూ ప్రభువు నొద్దకు వస్తుండగా, తక్కినవారు “దోసలో ఉండి,³⁷ ... చేపలతోనిండిన వలను దరికి లాగుకొని వచ్చారు” (8 వ.).

వారు దరికి చేరినపుడు, “అక్కడ నిప్పులును వాటిమీద ఉంచబడిన చేపలును రొట్టెయు కనబడెను” (9 వ.).³⁸ తాను అప్పటివరకు కాలుస్తున్న వాటికి తోడు వారు పట్టి తెచ్చిన కొన్ని చేపలను చేర్చి ఉండవచ్చు (10, 11 వచనాలు), సమస్తము సిద్ధమైయండినపుడు, “యేసు - రండి భోజనము చేయుడని వారితో చెప్పేను” (12వ వ.). ఆయన “ఆ రొట్టెను తీసికొని వారికి పంచిపెట్టేను” (13 వ.). ఆయన “ప్రభువనియు ఆయన సజీవుడైయున్నడనియు” (12బి వ.) అందరు చూడగలిగారు!³⁹

పునరుద్ధరింపబడిన అపొస్తలుడు

గత ప్రత్యక్షతలో ఎలాగు తోమా ప్రభువయొక్క ప్రాథమిక దృష్టికి కేంద్రమైయున్నాడో అలాగే యిక్కడ పేతురు కూడా. అపొస్తలులందరిలో, భవిష్యత్తును గూర్చి పేతురే అనిశ్చయంగా ఉన్నాడు. “తన్న ఎరుగని నేనన్నదానికి ప్రభువ నన్నప్పుడైనా క్షమిస్తారా? ఆయన ఏర్పాటలో నాకేమైనా స్థానం ఉంటుందా” అని అతడు ఆలోచిస్తున్నట్టు నేను ఊహించగలను. ఉదయ కాలపు భోజనానంతరం (15వ వ.), క్రీస్తు తక్కిన వారియొద్దనుండి ఈ అపొస్తలుని దూరంగా తీసికొనిపోయాడు.⁴⁰ అక్కడ ఉద్వేగంతో కూడిన దృశ్యం ఆరంభమయ్యాంది.

“- యోహోను కమారుడవైన సీమోనూ, వీరికంటే నీవు నన్న ఎక్కువగా ప్రేమించు చున్నావా?” అని ప్రభువు మొదటిగా అతని నడిగారు (15బి వ.). “వీరికంటే” అంటే అక్కడున్న యితర శిఘ్రులకంటే అని కొందరు భావించారు; అయితే పేతురు అందరికంటే ఎక్కువ నమ్మకమ్మంగ గలవాడని ముందుగా చెప్పుకున్నాడు (మత్తయి 26:33). కొందరైతే, చేపలు. చేపలకు కావలసిన పరికరాలు అని తలంచారు; తన నిరాశలో, పేతురు తన గత వృత్తికి తిరిగి వెళ్లాలని ఆలోచిస్తున్నాడేమో, ప్రభువు ఒకవేళ దాన్ని చూస్తున్నారేమో. “పీరందరు” అని అన్నదాని భావాన్ని మనం తేల్చుకోవాలి. ప్రభువు ప్రత్యక్ష భావమేమంటే - “అందరికంటేను అన్నిటికంటేను నీవు నన్న ఎక్కువగా ప్రేమించుచున్నావా?” అనేది. ఈ ప్రత్యునే మనమందరం మనలను అడుగుకొనవలసి ఉంటుంది.

పేతురు - “అవును ప్రభువా, నేను నిన్న ప్రేమించుచున్నావని నీవే యొరుగుదువని అయనతో చెప్పేను” (యోహోను 21:15సి). ఈ ప్రత్య అడుగడంలో, క్రీస్తు *agapao* అనే గ్రీకు పదాన్ని వినియోగించారు. “ప్రేమ” అనే దానికి అత్యన్నతమైన పదమది, “దేవుడు ప్రేమయైయున్నాడు” అని యోహోను రాసినపుడు, *agapao* అనే పదాన్ని ఉపయోగించాడు (1 యోహోను 4:8). ప్రేమ యొక్క ఔన్నత్య స్థితిని గూర్చి పోలు రాసినపుడు పోలు ఈ పద రూపొన్నే ఉపయోగించాడు (1 కౌరింథి. 13). ఏదియోలాగున్నా, పేతురు ఈ ప్రత్యక్ష జవాబు చెప్పినపుడు, అతడు *phileo* అనే “ప్రేమకు” తక్కుటైన పదాన్ని ఉపయోగించాడు - ఈ పదం అప్పాయితను స్నేహబంధాన్ని చూపుతుంది.⁴¹ ఇంతకు, “నీవు నన్న నిజంగా ప్రేమించుచున్నావా?” అని అడిగితే, “ప్రభువా, నేను నీ స్నేహితుడనని నీవే ఎరుగుదువు” అన్నట్టు జవాబు వచ్చింది.⁴² “ఒకసారి

పడిపోయిన తరువాత *agape*⁴³ అనే పదం సూచించే ఆత్మనుతమైన స్థాయిలో తాను సమర్పణ కలిగియన్నట్టు తాను చెప్పకోలేక పోతున్నట్టున్నాడు.”⁴⁴ “నా గొట్ట పిల్లలను మేపుమని,” ప్రభువు అతని జవాబుకు బదులుగా చెప్పారు (15మించి వ.).

“మరల ఆయన - యోహోను కుమారుడవైన సీమోనూ, నన్ను ప్రేమించుచున్నావా? అని రెండవసారి అతనిని అడిగారు” (16వి వ.). అందుకతడు, “అవను ప్రభువా, నేను నిన్ను ప్రేమించుచున్నానని నీవే యొరుగుదువని ఆయనతో చెప్పేను” (17మించి వ.). ఆయన, “నా గొట్టలను కాయుమని చెప్పేను” (17మించి వ.).

“మూడవసారి ఆయన - యోహోను కుమారుడవైన సీమోనూ, నన్ను ప్రేమించుచున్నావా? అని అతనిని అడిగిను” (17మించి వ.). ఈసారి “ప్రేమ” అనేదానికి పేతురు వినియోగించిన పదాన్నే ప్రభువు కూడా వినియోగించారు: అంటే, “నీవు నిజంగా నా స్నేహితుడవేనా?” అన్నట్టు. మూడవసారి ప్రభువు అతనిని యిలా అడిగినందుకు “వ్యసనపడి” “ప్రభువా, నీవు నమస్తకుము ఎరిగినవాడవు, నిన్ను ప్రేమించుచున్నానని నీవే యొరుగుదువని ఆయనతో చెప్పేను” (17మించి వ.). అందుకు ప్రభువు “నా గొట్టలను మేపుము” అన్నారు (17మించి వ.).

ఆయనను ఎరుగుని పేతురు మూడుసార్లు అన్నదానిని రద్దుపరచడానికి ముమ్మారు అతడు తన ప్రేమను ఒప్పుకొన్నాడని రచయితలు అన్నారు - అది వాస్తవమైయుండవచ్చు. కనీసం ప్రభువు తన్ను విసర్జించలేదన్న ఒక విషయం పేతురుకు విదితమైయుంటుంది. తాను ప్రభువు కొరకు చేయవలసిన ప్రమఖు కార్యముంది. ఆపొస్తలుడు చేయవలసిన పనిని - “నా గొట్టపిల్లలను మేపుము,” “నా గొట్టలను కాయుము,” “నా గొట్టలను మేపుము” అనే మాటలతో ఆయన సూచించారు (15-17 వచనాలు). సంఘపు ఆరంభ దినాల్లో, “మంద” అంతటికి (దేవుని ప్రజలందరికి)⁴⁵ ఆపొస్తలు ప్రత్యేక బాధ్యతలతోడు, అతడు ఒక స్థానిక సంఘంలో కాపరులలో ఒకనిగా పని కలిగియన్నాడు (1 పేతురు 5:1-4).

కీస్తు తన కొరకు ఏర్పరచిన పాత్రను చేపట్టడానికి పేతురు అంగీకరించియుంటే, దానికి అయ్యే విలువను కూడా అతడు చెల్లింప సిద్ధపడాలి: అది హతసాక్షి మరణం. ప్రభువు పేతురుతో ఈ సందర్భంగా మాటలను యిలా కొనసాగించారు:

“నీవు యోహోనుడవై యుండినప్పుడు నీ అంతట నీవే నడుము కట్టుకొని నీ కిష్టమైన చోటికి వెళ్లుచుంటివి; నీవు ముసలివాడవైనప్పుడు నీచేతులు నీవు చాచుదువు, వెరొకడు నీ నడుము కట్టి నీ కిష్టము కాని చోటికి నిన్ను మోసికొనిపోవునని నీతో నిశ్చయముగా చెప్పుచున్నానని అతనితో చెప్పేను. అతడు ఎల్లో మరణముపలన దేవుని మహిమ పరచునో దాని సూచించి ఆయన ఈ మాట చెప్పేను. ఇట్లు చెప్పి - నన్ను వెంబడించుమని అతనితో అనెను”⁴⁶ (యోహోను 21:17-19).

యేసు చమత్కారముతో కూడిన మాటలను ఉపయోగించారు: 18వ వచనంలో రెండవసారి “నడుము కట్టు” అనే పదములో అతని శత్రువులు ఆ ఆపొస్తలుని చేతులు బంధించి తన మరణానికి తీసికొని పోతారనే విషయాన్ని ప్రభువు యిక్కడ సూచించారు (మార్కు 15:1తో పోల్చి చూడు). ఈ సంఘపించిన ముప్పది నాలుగు

సంవత్సరాల తరువాత తలక్రిందులుగా పేతురు సిలువ వేయబడినట్లు దైవప్రేరేపితముకాని పారంపర్యం అంటుంది.⁴⁷ ఆ పారంపర్యం టైట్సొ కాకపోయినా, పేతురు ప్రభువు యొక్క సవ్యాలును అంగీకరించితే తన విశ్వాసం నిమిత్తం అతడు ఏదో ఒకనాడు చనిపోతాడని - యోహోను 21:18నుండి విదితహౌతుంది.

పేతురు పునరుద్ధరణకు యోహోను⁴⁸ సాక్షియై ఉండడంతో ఈ కథ ముగిసి పోతుంది. యోహోను తన వెంట వస్తున్నట్టు పేతురు గుర్తించి (యోహోను 21:20), “- ప్రభువా, యితని సంగతి ఏమగునని యేసును అడిగెను” (21 వ.). అంటే, “నా విశ్వాసము నిమిత్తము నేను చస్తానని నా సంగతి చెప్పారు, మరి యోహోను సంగతి ఏమి? అతడు కూడా హతసాక్షి మరణమే పొందుతాడా?” తడువుకోకుండ ప్రభువు అతనికి యిలా బదులిచ్చాడు: “- నేను వచ్చువరకు అతడుండుట నాకిష్టమైతే అది నీకేమి? నీవు నన్ను వెంబడించుచునెను!” (22 వ.). తనదికాని విషయాలలో తలదూర్జవద్దని ఆయన పేతురుకు చెప్పారు. యోహోనును గూర్చి నీ తల పగలగొట్టుకునే దానికంటే, ప్రభువు తనకు అప్పగించిన పనిలో తాను నమ్మకముగా ఉండునట్లు చూచుకొనడం పేతురు అక్కర కలిగియండలని ప్రభువు సూచించారు.

యోహోనును గూర్చి ప్రభువు తనకు ఏమి చెప్పారో, పేతురు దానిని యితరులకు తెలిపినట్లున్నాడు. అందునుబట్టి, “ఆ శిష్యుడు చావడను మాట సహాదరులలో ప్రమరమాయెను” (23ఎ వ.). అయితే ప్రభువు అతడు చావడని చెప్పలేదు (23బి). దైవప్రేరేపితముకాని పారంపర్యం ప్రకారం, అపొస్తలులలో ప్రకృతి సిద్ధమైన మరణం పొందినది యోహోనే. 90లో,⁴⁹ యోహోను సువార్త రచనను రాసియున్నట్టుయైతే, అతడు 90 ఏండ్ల ప్రాయంవాడై ఉంటాడు. ఆ మాటకు యిది నమ్మదగినతనాన్ని చేకూర్చుతుంది. 20నుండి 23 వచనాలవరకు యోహోను చేర్చిన ఆత్మ ప్రేరేపితమైన వ్యాఖ్యానం వారి మధ్య ఏర్పడిన పుకారును రద్దుపరచడానికి కావచ్చు.

ఈ భాగాన్ని దేవుడు యిందులో ఉంచడానికి దేవుని కారణమేమైయున్నా, ప్రముఖమైన వచనానికి యిది పరిచయముగా పని చేస్తుంది: “ఈ సంగతులను గూర్చి సాక్ష్యమిచ్చుచు ఇవి త్రాసిన శిష్యుడు ఇతడే; ఇతని సాక్ష్యము సత్యమని యొరుగుదుము” (24 వ.). భాష వింతైనది కాని,⁵⁰ సందేశం స్పష్టంగా ఉంది: యోహోను పునరుత్థానుడైన క్రీస్తును చూచాడు గనుక అతని సందేశం నమ్మవచ్చు. క్రీస్తు మృతులలోనుండి నిజంగా లేపబడ్డారు.

ముగింపు

తన శిష్యులకు ప్రభువైన యేసు “అనేక ప్రమాణములను చూపి వారికి తన్నుతాను సజీవునిగా కనుపరచుకొనెను” యోహోను ఈ సంగతులను, ఇతర సువార్త రచయితలతో పాటు మనము నమ్మునట్టు రాశాడు (యోహోను 20:30, 31). మత్తుయి, మార్కు లూకా, యోహోను సువార్త రచనలలో ప్రాయబడిన సంగతులు నీ హృదయంలో విశ్వాసాన్ని పుట్టించియుండవచ్చు, లేదా విశ్వాసాన్ని అధికం చేసియుండవచ్చునని నా ప్రార్థన.

క్రీస్తు జీవితపు పరం నీ జీవితాన్ని తాకకుండ పోయినట్టయితే నిన్ను ఒప్పించడానికి నీకు యంకా ఏమి కావాలి? ⁵¹

నౌట్స్

రెండు భాగాల పారంలో యిది మొదటిది. రెండవ భాగం (“క్రీస్తు జీవితం, 7”లో) ఈ రెండు భాగాలను కలిపి ఆరోహణం మీద ఒక ప్రసంగం చిత్రించబడింది. ఈ రెండు పారాలను నీవు వేరువేరుగా చెప్పగోరితే, ఒకటవ భాగాన్ని వెంబడించే మరో ప్రసంగం అవసరమైయుంటుంది. గలిలయ సముద్రము ప్రక్కన ప్రభువు ప్రత్యక్షమైన దానిమీద ప్రసంగించు. దానిని “క్రీస్తు ఉదయ భోజనాన్ని వండిన దినము” అని పిలువవచ్చు. పేతురుతో ప్రభువు చేసిన సంభాషణను వివరించవచ్చు. ⁵²

మరో అవకాశం - తోమానై శీలానికి సంబంధించిన ప్రసంగం చేయవచ్చు “doubting Thomas” అని లోకంలో ఎక్కువ భాగం అతన్ని పిలుస్తారు ⁵³ “మరణమగునంతగా భయపెట్టబడినప్పుడు నీవు ఏమి చేస్తావు?” అంటూ మూర్యబడిన తలుపులగుండ ప్రభువు వెళ్లిన సంగతిని ప్రసంగించవచ్చు. ⁵⁴

సూచనలు

¹ఆదివారాన జరిగిన ఈ సంభాషాన్ని గూర్చి, యోహోను 20:19 పైన కామెంట్స్ చూడు. ²ప్రస్తా తరువాత 50 రోజులకు పెంతోక్సు వస్తుంది. అందులో ప్రభువు 40 రోజులు తన అపొస్టలులకు ప్రత్యక్షమగుతునే వచ్చారు; పెంతోక్సుకొరక వారు 19 దినాలు వేచియుండవలని యుటుంది. ³రెండవ భాగం “క్రీస్తు జీవితం, 7లో” చూడు. ⁴యోహోను రోమీయుల కాలమాసం ప్రకారం యోహోను నమయాన్ని లెక్కించాడనానికి యోహోను 20:19యే బలమైన రుజువు. “ఆదివారం స్వాయంకలమున” అపొస్టలులకు ప్రత్యక్షమయ్యాడనానికి ఒకే మార్గం, యోహోను రోమీయుల కాల ప్రమాణం ప్రకారం లెక్కించినే. “పేటువకను సూర్యోదయానికిని మధ్య క్రీస్తువారు తప్పక లేచియుండాలి - అది ఏ కాలమాస ప్రకారమైన - యూదులదైనా, రోమీయులదైనా. ⁵ప్రభువు తమతో పస్తాన్ని ఘజించిన ఆ మేడగిలోనికి వారు వెళ్లియుంటారని కొందరి అభిప్రాయం. ⁶మార్పు 16:14-19 క్రీస్తు తన అపొస్టలులకు కన్నించడం, గ్రీట్ కమిషన్ యిస్సుడం, ఆరోహణం అనేవాటిని కలుపుతుంది. మూడు సంఘటనలు చెచెక జరిగినట్టు మార్పులో కన్నింసుందిగాని, తక్కిన సుమార్ల రచనలను బ్లేచ్ చూసే వాటి మధ్య వ్యప్తి ఉన్నట్టు కన్నిస్తుంది. ⁷“సముద్రము ప్రయాసపదులు” అనే పారంలోని చర్చను చూడు. ⁸మత్తులు 14:26ను అపో. 12:15తో పోల్చి చూడు. ఒత్తిడి సమయాలలో పాత మూడ నమ్మకాలు బయలీకి పస్తాయి. ⁹యోహోను 17:18 చూడు.

¹⁰“అర్థ” అనే దానికి గ్రీకు పదం *pneuma* “హృదిరి” అనే అర్థమున్నందున, మనకంటే యిది అపొస్టలులకు ఎక్కువ తేటగా ఉంటుంది. ¹¹పెరిప్పద్మార్థ వారికి ఏమి జరిగిస్తునే దాన్ని గూర్చి “క్రీస్తు జీవితం, 6లో” చూడు. ¹²యోహోను 20:23లోని భాష - మత్తులు 16:19; 18:18 పంచించా ఉంది. ¹³“తోమా” అనే హైల్రీ పదానికి దిదుమ అనే గ్రీకు పదానికి “కావలపాడు” అని అర్థం వస్తుంది. ¹⁴యోహోను 17లోని ఆయన ప్రార్థనలో, ఏకప్పుమైపై ప్రభువు దృష్టినిపోరు (యోహోను 17:22, 23). అది విశ్వాసులందరికొరకు, అపొస్టలకొరకు కూడా. ¹⁵NIVలో “ఒకవారం తదుపరి” అని ఉంది. ¹⁶Robert Duncan Culver, *The Life of Christ* (Grand Rapids, Mich.: Baker Book House, 1976), 277. పేతురు యొక్కయు మార్పు యొక్కయు ఒప్పుకోలు క్రీస్తు దేవశ్వాసాన్ని చాటుతున్నాయి గాని తోమాది మాత్రం ప్రత్యక్షమయింది. ¹⁷యేసు దేవుడే కాకుండినట్టుయితే, ఆయన తోమాను గడ్డించేవాడే. దానికి ఒరులుగా, ఆయన తత్తని మెచ్చుకున్నాడు. ¹⁸J. W. McGarvey and Philip Y Pendleton, *The Fourfold Gospel or A Harmony*

of the Four Gospels (Cincinnati: Standard Publishing Co., 1914), 754. ²¹నుమాధియోడ్కు వైశ్వివారిలో ప్రీతిలు కూడా ఉన్నారు. ఆయన వారికి కనబడక ముందే (మత్తుయి 28:9, 10) వారు దూత వర్షమానాన్ని నమ్మారు (మత్తుయి 28:5-8; లూకా 24:22, 23).

²¹యోహోను 20:30, 31 పుస్తకానికి మంచి ముగింపుగానే ఉండదేది. తరువాత 21 చేర్చబడిందని చెప్పబడింది. అయినా, ప్రతి చేతి ప్రతిలోను 21వ అధ్యాయం ఉంది. ²²నమూహంగా ప్రభువు తన అపొస్టలులలకు ప్రత్యక్షమయ్యాంది యిది మూడవసారి, అనుకో, ఆయన యితర గుంపులకును, వ్యక్తులకును ప్రత్యక్షమయ్యారు. ²³“క్రీస్తు జీవితం, 2”లో గలిలయ నమ్మాద్రము చూడు. ²⁴“నతనియేలు” క్రీస్తుయొక్క ఓతి లిష్యూలో ఒకడు (యోహోను 1:43-51). నతనియేలు బిర్తులోమయి అనే పేరుక్కింద గుర్తింపడ్డాడు, “క్రీస్తు జీవితం, 1లో, 2లో”ను చూడు. ²⁵“యేసు మృతులలోనుండి లేచిన తరువాత లిష్యులకు ప్రత్యక్షమైనది యిది మూడవ సారి” అని యోహోను 21:14 అంటుస్వందున, తక్కిన అపొస్టలులు అక్కడ సమీపంగా ఉండే అవకాశం ఉంది - వారు ఉండయ కాలపు ఔఛిజనం కొరకు ఆ విదుగురిని కశికొనియిందపచ్చ. ²⁶క్రీస్తు ఆ నమ్మాద్రము దరిని ప్రసంగించారు, ఆ నమ్మాద్రము దరినుండి పలుపులు లిష్యులను తిలిచారు; ఆ నీటిమీద నడిచారు. ²⁷McGarvey and Pendleton, 755. ²⁸ఈ దోషానే ఎవరిది? లిష్యులు దాన్ని బాధుగాకు తీసికొన్నారా? తెలియదు. ²⁹గలిలయ సమ్మాద్రము చేపల వేట సాధారణంగా రాత్రులందు జరుగుతుంది (లూకా 5:5). ³⁰గ్రీకులో రెండు వందల మూరాల దూరం అని ఉంది.

³¹మౌర్యోమారు క్రీస్తు లిష్యులు ఆయనను గుర్తుపట్టలేదు, కారణాలేష్టునా సరే. ³²ఆక్కడ ఉపయాగింపబడిన గ్రీకు పచం - “బాలరు” అని; NIVలో “స్నేహితులు” (స్నేహితులారా) అని ఉంది. ³³ఈ సంఖ్య నిక్షేపించి యివ్వడం అనుసారం. ఇది కేవలం చేపలుపైకీరి కప్పుకథ కాదని యోహోను తెలుగోగోరింపున్నాడు. అప్పిపెద్ద చేపలుపడినా పల పిగలకపోవడం అధ్యుతములో భాగపైయుండవచ్చ. ³⁴ముందుగా జరిగిన ఈలాటి సంధర్ఘంలో, అధ్యుతముగా పడ్డిన ఆ చేపలను బిట్టి అశ్వరూపోయారు (లూకా 5:9). ³⁵“వప్పులోనుడిని” గ్రీకు మాలంలో ఉంది (KJV చూడు). “వప్పులోనుడనే” ఈ సంధర్ఘంలో “పాలినంత వప్పుము లేనివాడని” అర్థం. ప్రభువును అప్పించించేపుప్పుడు వాచిచాలని బట్టతో ఉండడం పేతురు యిష్పడవట్టున్నాడు. ³⁶“ని వప్పుల్ని తీసిపేసి, పనికి వెళ్లు” అనే సామేత అమెరికాలో ఉంది. ³⁷“చిన్న దోషే” అనేడానిలోనే వారు చేపలు పట్టుతూ ఉండియుండవచ్చ. ³⁸ప్రభువుకు కొణ్ణి ఎక్కువునుండి వచ్చిందో, చేప ఎక్కడనుండి వచ్చిందో చెప్పబడలేదు. ³⁹ఆయన ఎవరని ప్రశ్నించడానికి లిష్యులో ఎవరును సాఫసించలేదు - ఎవరి ఊహతోను మపుకు పనిలేదు. ⁴⁰యోహోను “వారి వెంట” వచ్చాడంట, యితరులకంటే ప్రభువును పేతురును ముందుగా సాగిపోతున్నారు.

⁴¹David L. Roper, *Getting Serious About Love* (Searcy, Ark.: Resource Publications, 1992), 20-27, 34, 35. ⁴²అపును, ప్రభువా, ... నేను నీ స్నేహితుడనని నీవే ఎరుగుదువు” అని The Living Bible అంది. ⁴³Agape అనేది Agapaoకు నామవాక రూపం. ⁴⁴Roper, 35. ⁴⁵వారు “ప్రధాన కాపరిట్యూన్” క్రీస్తుకు దేవుడు నియుమించిన ప్రతిభిధులు (1 పేతురు 5:4). ⁴⁶ముదటిలో ప్రభువు పేతురుకు పరికిన సాలు “నన్ను వెంబడించు” (మత్తుయి 4:19); అది యింకను “నన్ను వెంబడించు”మనే నసలే (యోహోను 21:19, 22). ప్రతి క్రీపురుషునికిని, లెక్కచెపువలసిన ప్రతి యువతి యువతినికి యిది సంఖాలగానే మిగిలిపోతుంది. ⁴⁷ఈన ప్రభువులా సిలువాయెబడానికి తాను అర్థాడు కానట్టును, తశ్శు తల్లికిందులుగా సిలువాయెయమని పేతురు అడిసిష్టును పారంపర్యం అంటుంది. ⁴⁸“యేసు ప్రేమించిన లిష్యుడు ఎవరైనా,” యోహోను రచన రాసినవాడును అతడే (యోహోను 21:24) అందువలన ఈ రచనకు లేఖకుడు యోహోనేనని రూఢిగా నమ్మాతాం. ⁴⁹“క్రీస్తు జీవితం, 1” చూడు. ⁵⁰ప్రభువు పురుషు ఉత్తమ పురుషతోను, ఏక వచనం బహు వచనంతోను ఈ లేఖన భాగం కలుపుతుంది. లేఖన ఉపదేశానికి భిన్నంగా దీన్ని వ్యాఖ్యానించ కూడదు.

⁵¹నీ తరగతిలో ఈ అభిరి ప్రతిపాదనను చ్చించు. తరగతిలో ఉన్నవారు యేసు దేవుని కుమారుడని నమ్మానియేదల, సమస్య ఏమో కనగుని పరిష్కరించు. ⁵²ప్రసంగం ఎలా చేయాలో చర్చించు. ⁵³నేను చెప్పే తరగతులలో పాల్గొన్న విద్యార్థి, “అపొస్టలులకంట తోమాను నమ్మాద్రచానికి ఎక్కువ రుజువులతోనే సాధ్యమయ్యాంది: ప్రభువుని చూడగానే అతడు నమ్మాడు (యోహోను 20:27, 28), పారికైతే ఎక్కువ రుజువులు అవసరమైంది” అని అన్నాడు. ⁵⁴Prentice A. Meador Jr., *Sermons for Today*, vol. 2 (Abilene, Tex.: Biblical Research Press, 1981), 109-16.